

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z REALIZACJI ZADANIA

Tytuł zadania: Przydomowe kompostowniki dobrym przykładem ochrony środowiska i gospodarki cyrkulacyjnej.

Realizator: **Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa Oddział Słupsk**

Zasięg administracyjny projektu

województwo pomorskie, powiaty: wejherowski; starogardzki; kartuski; tczewski; gdański; słupski; chojnicki; kwidzyński; pucki; bytowski; kościerski; lęborski; malborski; człuchowski; sztumski; nowodworski, **tj. wszystkie 16 powiatów województwa pomorskiego.**

Cel główny: Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie ochrony przyrody i gospodarki cyrkulacyjnej.

Cele szczegółowe:

- a) Ochrona i przywrócenie właściwości użytkowanej glebie poprzez prawidłowe jej nawożenie.
- b) Przekazanie wiedzy i umiejętności 480 mieszkańcom woj. pomorskiego z zakresu zakładania i pielęgnacji przydomowych kompostowników.
- c) Przekazanie wiedzy 480 mieszkańcom województwa pomorskiego z zakresu gospodarki cyrkulacyjnej.

Adresaci projektu

Liczba odbiorców bezpośrednich: **468 osób**

Warsztaty adresowane były do 468 mieszkańców woj. pomorskiego rolników, właścicieli działek, ogródków przydomowych. Skorzystać z warsztatów mogły również osoby pragnące poszerzyć swą wiedzę na temat zakładania i pielęgnacji przydomowych kompostowników.

Liczba odbiorców pośrednich: 468 os. x 3 os. = **1404 os.**

Odbiorcami pośrednimi zadania były osoby prowadzące wspólne gospodarstwo z bezpośrednimi uczestnikami zadania, ich rodzina, znajomi, odwiedzający ich turyści.

Metody realizacji zadania:

Zadanie było realizowane w formie warsztatów. Każdy warsztat trwał 8 godz. szkoleniowych. Na terenie każdego powiatu odbył się minimum 1 warsztat, łącznie zostało zorganizowanych 26 warsztatów. Warsztaty miały formę wykładów oraz część praktyczną - warsztatową. Metoda realizacji zadania była dostosowana do odbiorców oraz do tematyki.

Etapy realizacji projektu

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące zadania

Zadanie 1 – Zarządzanie projektem

czerwiec – grudzień 2017

Zadanie 2 – Cykl 26 warsztatów

czerwiec – grudzień 2017

Zadanie 3 – Promocja efektów projektu

czerwiec – grudzień 2017

Szczegółowy opis zadań

Zadanie 1 – Zarządzanie projektem

Zadanie realizowane do 1 czerwca 2017 do 31 grudnia 2017 r.

Projekt był zarządzany przez powołany specjalnie do tego celu Zespół Roboczy (ZR). Był on odpowiedzialny za wykonywanie czynności w celu osiągnięcia wyznaczonych celów głównych i szczegółowych projektu. Zarządzanie projektem był to proces polegający na planowaniu, harmonogramowaniu, realizacji i kontroli działań potrzebnych do osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie ZR miał za zadanie neutralizację wpływu istniejących ograniczeń i ryzyka jak również budowanie motywacji zespołu projektowego i właściwą komunikację pomiędzy uczestnikami projektu. Jednym z ważnych elementów ZR było eliminowanie ryzyka porażki na poziomie całego cyklu życia projektu. Zespół Roboczy składał się z następujących osób: koordynator projektu oraz specjalisty ds. obsługi finansowo-księgowej.

Zakresy obowiązków: koordynator – zarządzanie projektem, koordynacja działań, utrzymanie motywacji zespołu projektowego, kontakt z grantodawcą i uczestnikami projektu w celu jasnego precyzowania kierunku kolejnych zmian i zauważania nowo pojawiających się zagrożeń, zarządzanie ZR projektu, wybór trenerów, podejmowanie decyzji finansowych, promocja i rekrutacja uczestników warsztatów, rezerwacja sal, kontrola frekwencji, przygotowywanie dokumentacji szkoleniowej, monitoring i ewaluacja, przygotowanie i analiza ankiet oraz innych narzędzi ewaluacji, promocja projektu, nadzór nad wykonaniem plakatów.

specjalista ds. obsługi finansowo-księgowej – prowadzenie dok. finansowo-księgowej projektu, kwalifikacja kosztów, opis dokumentów księgowych, sporządzanie dokumentów księgowych, przygotowywanie raportów finansowych, monitoring.

Cały ZR spotykał w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz w tygodniu omawiając postępy i zagrożenia w projekcie. Ostateczną decyzję w kwestiach dot. prawidłowej realizacji projektu i realizowanych zadań podejmował koordynator projektu.

Zadanie 2 – Cykl 26 warsztatów

Zadanie było zrealizowane od czerwca 2017 do grudnia 2017 r.

Rekrutacja uczestników była prowadzona od czerwca 2017 do listopada 2017 w sposób ciągły.

Na terenie każdego z 16 powiatów woj. pomorskiego został zorganizowany minimum 1 warsztat (łącznie 26 na terenie całego woj. pomorskiego), w których wzięło udział łącznie 468 osób.

Miejsca, w których były organizowane warsztaty, były dostosowane w taki sposób, aby uczestnicy mieli jak najłatwiejszy do nich dostęp oraz aby pokonywali jak najkrótszą drogę, miało to na celu zminimalizowanie koszty dojazdu, które uczestnicy byli zmuszeni ponosić we własnym zakresie.

Uczestnicy warsztatów zgłaszali chęć udziału za pomocą: - zgłoszeń osobistych w biurze projektu oraz do osób zaangażowanych w proces rekrutacji; telefonicznie; mailowo oraz za pomocą karty zgłoszeniowej, którą mogli pobrać z naszej strony i wypełnioną wysłać faxem lub tradycyjną pocztą na wskazany adres biura projektu.

Każdy uczestnik warsztatów został zobowiązany aby złożył pisemną deklarację o założeniu przez niego kompostownika.

Deklaracja ta została umieszczona w karcie zgłoszeniowej, tak więc już na etapie rekrutacji realizator dołożył wszelkich starań, aby w warsztatach uczestniczyły tylko te osoby, które są rzeczywiście zainteresowane założeniem kompostownika.

W proces rekrutacji byli zaangażowani: zespół roboczy projektu, członkowie SITR, członkowie organizacji, z którymi współpracujemy, lokalni sołtysi oraz doradcy ODR. W celu zapewnienia odpowiedniej rekrutacji zostały wydane plakaty zachęcające do wzięcia udziału w warsztatach.

Koordinator projektu prowadził listy potencjalnych uczestników na dane seminaria, jeżeli ilość wolnych miejsc na dane seminarium była już wyczerpana koordinator proponował inny termin seminarium. Niestety nie zawsze uczestnicy chcieli skorzystać z innego terminu, dlatego też ZR wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i prośbom uczestników podjął decyzję o zwiększeniu liczby uczestników na danych warsztatach.

Warsztaty adresowane były do 468 mieszkańców woj. pomorskiego rolników, właścicieli działek, ogródków przydomowych. Skorzystać z warsztatów mogły również osoby pragnące poszerzyć swą wiedzę na temat zakładania i pielęgnacji przydomowych kompostowników. Udział w warsztatach był bezpłatny.

Celem warsztatów było przekazanie uczestnikom wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie ochrony i przywrócenie właściwości użytkowanej glebie poprzez prawidłowe jej nawożenie, zakładania i pielęgnacji przydomowych kompostowników oraz gospodarki cyrkulacyjnej.

Projekt swoim zasięgiem objął obszar 16 powiatów woj. pomorskiego. Podczas trwania warsztatu zostały zagwarantowane uczestnikom zestawy naturalnych preparatów do kompostowania, serwis kawowy, drobny poczęstunek, dostęp do porady fachowej. W skład zestawu weszły naturalne profesjonalne preparaty z mikroskładnikami i dodatkiem magnezu. Wykonane na bazie naturalnych kopalni, stosowane do przyspieszania procesu kompostowania i wzbogacenia kompostu w mikro i makro składniki. Preparaty przyspieszające rozkład kompostu zawierają wszystkie ważne bakterie kompostowe oraz enzymy i kultury grzybów. Dodatkowe składniki pokarmowe tworzą dla mikroorganizmów lekkostrawną pożywkę. Przyspiesza to znacznie rozkładanie się, nawet materiałów organicznych o niskiej zawartości składników pokarmowych, jak liście jesienne i drewniany materiał z rozdrabniarki. Stosowanie preparatów niweluje nieprzyjemne zapachy, które mogą powstać podczas zakładania kompostownika przez niedoświadczoną osobę. Została zwrócona szczególna uwaga, aby podczas warsztatów trenerzy w żaden sposób nie promowali jakiegokolwiek producenta preparatów. Na zakończenie zajęć każdy z uczestników otrzymał certyfikat ukończenia warsztatu z „zakładania, prowadzenia i pielęgnacji przydomowych kompostowników” w ramach przedsięwzięcia „Przydomowe kompostowniki dobrym przykładem ochrony środowiska i gospodarki cyrkulacyjnej”.

Do prawidłowego przeprowadzenia części praktycznej zostały zakupione niezbędne materiały do samodzielnego założenia kompostownika tj. paliki, które zostały rozdrobnione na zrębki drewna, rękawice ochronne, kantówki, deski, tkanina ogrodowa, gwoździe.

Zajęcia praktyczne warsztatów były przeprowadzane na posesji jednego z uczestników danej grupy. Dzięki takiemu rozwiązaniu uczestnicy mogli samodzielnie się przekonać, że założenie przydomowego kompostownika nie jest tak bardzo trudne jak mogłoby się wydawać.

Szczegółowy zakres warsztatu

<i>lp.</i>	<i>wyszczególnienie</i>	<i>sposób realizacji</i>	<i>liczba godzin szkoleniowych</i>
1	2	3	4
1	Zasady zrównoważonego wykorzystania gleby jako zasobu naturalnego.	część teoretyczna	1
2	Gospodarka cyrkulacyjna, idea, znaczenie, rola gospodarstw domowych w gospodarce cyrkulacyjnej.	część teoretyczna	1
3	Znaczenie przydomowych kompostowników w gospodarce cyrkulacyjnej.	część teoretyczna	0,5
4	Podstawowe zasady przy zakładaniu, użytkowaniu i pielęgnacji kompostownika	część teoretyczna	1,5
5	Prezentacja działania gotowych kompostowników dostępnych na rynku.	część praktyczna	1

6	Praktyczne pokazy zakładania kompostownika	część praktyczna	3
Razem			8

Zadanie 3 - Promocja projektu

Promocja projektu oraz jego efektów realizowana była od 1 czerwca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. – oraz po zakończeniu realizacji projektu przez okres minimum 3 lat.

Została utworzona podstrona na naszej stronie internetowej.

Informacja o projekcie została również zamieszczona w dwóch czasopismach.

Wskaźniki realizacji zadania

Produkty:

26 przydomowych kompostowników, które powstały podczas części praktycznej projektu

1 materiał szkoleniowy do pobrania z naszej strony

1 podstrona

100 plakatów

Efekty twarde

26 warsztatów dla 468 odbiorców/uczestników zadania

208 godzin szkoleniowych

468 beneficjentów bezpośrednich

1404 beneficjentów pośrednich

16 powiatów objętych działaniami w ramach przedsięwzięcia

Efekty miękkie

- pozyskanie wiedzy z zakresu zrównoważonego wykorzystywania gleby, stanowiącej zasób naturalny;
- wzrost umiejętności podejmowania świadomych i przemyślanych decyzji, w zakresie eksploatacji zasobów naturalnych, mających na uwadze zarówno dobro środowiska jak i korzyści jakie może czerpać człowiek;
- pogłębienie wiedzy i umiejętności wśród 468 uczestników z zakresu zakładania, użytkowania i pielęgnacji przydomowych kompostowników;
- zwrócenie uwagi na konieczność współodpowiedzialności za ochronę przyrody;
- pozyskanie wiedzy przez 468 uczestników z zakresu gospodarki cyrkulacyjnej.

Niemierzalne efekty ekologiczne projektu

- Kształtowanie u mieszkańców woj. pomorskiego postaw proekologicznych oraz poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska.
- Podwyższenie poziomu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców woj. pomorskiego w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych.
- Podwyższenie poziomu wiedzy wśród mieszkańców województwa pomorskiego z zakresu gospodarki cyrkulacyjnej.
- Wzrost udziału mieszkańców woj. pomorskiego w aktywnym działaniu na rzecz ochrony środowiska oraz świadomym wdrażaniu gospodarki cyrkulacyjnej poprzez zakładanie przez nich przydomowych kompostowników.

Trudności w realizacji zadania oraz opis sposobów zapobiegania im i ich skutkom.

<i>Nazwa trudności/ryzyka w realizacji zadania</i>	<i>sposób zapobiegania im i ich skutkom</i>	<i>osoba odpowiedzialna</i>
Rekrutacja - duża ilość różnorodnych projektów skierowanych do mieszkańców woj. pomorskiego - niechęć części społeczeństwa do zakładania kompostowników, wynikająca z niewiedzy i obaw przed niepowodzeniem.	- wydłużenie okresu realizacji warsztatów do 29 grudnia 2017 r.	koordynator projektu

Sposoby monitorowania przebiegu zadania

Ewaluacja i monitoring polegał na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat realizowanego projektu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Osoba zarządzająca projektem zbierała wszystkie obiektywne dowody potwierdzające poprawne wdrażanie projektu oraz osiągnięcie założonych celów i efektów. Koordynator projektu monitorował w terenie realizację losowo wybranych warsztatów, w celu wprowadzenia korekt, poprawek, udogodnień w kolejnych warsztatach.

Miernikiem rezultatów realizacji projektu są m.in.:

- efektywność - wyrażona przez stosunek nakładów (kosztów, pracy) do wyników,
- skuteczność – określona przez percepcję działań realizowanych w ramach projektu i ich wpływu na świadomość odbiorców działań, czyli beneficjentów projektu. Rezultaty projektu mierzone są stopniem realizacji celu projektu. Oceny efektywności prowadzonych działań dokonał wnioskodawca poprzez analizy ilościowe środków i wyników działania. W tym przypadku wskaźnikiem jest stosunek poniesionych nakładów do:
 - liczby osób w ramach warsztatów,
 - liczby zorganizowanych warsztatów.

Badanie skuteczności dokonane za pomocą stosownych technik zarówno ilościowych (ankiety, wywiady) jak i jakościowych (obserwacje, dyskusje grupowe, bieżące analizy). Badanie skuteczności i jakości było dokonywane po każdym warsztacie. Wszystkie dokumenty jak i inne „informacje zwrotne” na temat realizowanego projektu podlegały regularnym analizom dokonywanym przez zespół roboczy projektu. Monitoring wydatkowanych środków odbywał się na bieżąco, po dokonaniu każdej płatności w ramach projektu. Ponoszone wydatki były na bieżąco odnoszone do budżetu projektu, dzięki czemu na bieżąco można było ocenić i przeanalizować finansowy postęp realizacji zadania.